

Thursday 15 May 2014 – Morning

AS GCE BIBLICAL HEBREW

F191/01 Translation, Comprehension and Literature

Candidates answer on the Question Paper.

OCR supplied materials:
None

Other materials required:
None

Duration: 3 hours

Candidate forename		Candidate surname	
-----------------------	--	----------------------	--

Centre number						Candidate number				
---------------	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the boxes above. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- There are two Sections in this paper.
SECTION A: Unprepared Translation and Comprehension
SECTION B: Literature
- Answer **all** the questions in Section A and any **two** questions in Section B.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answer to each question in the space provided. If additional answer space is required, you should use the lined pages at the end of this booklet. The question number(s) must be clearly shown.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Dictionaries are **not** allowed.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as ”” .
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **24** pages. Any blank pages are indicated.

SECTION A – Unprepared Translation and Comprehension

Answer **all** the questions in this Section.

Question 1

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Background:

Jephthah / Yiftach, rejected by his family, runs away and later becomes a capable military leader but when he makes a promise under oath to G-d, he is careless.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
וּתְלֹד אִשָּׁת גִּלְעָד לֹו בָנִים וַיִּגְדְּלוּ בְנֵי הָאִשָּׁה וַיִּגְרְשׁוּ אֶת יַפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא תִנְחַל	1
בְּבֵית אָבִינוּ כִּי בֶן אִשָּׁה אַחֲרַת אָתָּה: וַיְבָרַח יַפְתָּח מִפְּנֵי אָחָיו וַיָּשָׁב בְּאֶרֶץ טוֹב	2
וַיִּתְלַקְטוּ אֵל יַפְתָּח אֲנָשִׁים רִיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלְחַמוּ בְנֵי עַמּוֹן עִם יִשְׂרָאֵל:	3
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִלְחַמוּ בְנֵי עַמּוֹן עִם יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לְקַחַת אֶת יַפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב:	4
וַיֹּאמְרוּ לִיַּפְתָּח לְכֵה וְהִיְיָתָה לָנוּ לְקַצֵּין וְנִלְחַמְהָ בְּבְנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר יַפְתָּח לְזִקְנֵי גִלְעָד	5
הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וְתִגְרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמִדּוֹעַ בְּאַתֶּם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר	6
לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֵל יַפְתָּח לְכֵן עַתָּה שָׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהִלַּכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בְּבְנֵי	7
עַמּוֹן וְהִיְיָתָ לָנוּ לְרֹאשׁ לְכָל יִשְׁבֵי גִלְעָד: וַיֹּאמֶר יַפְתָּח אֵל זִקְנֵי גִלְעָד אִם מְשִׁיבִים	8
אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בְּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יי אֹתָם לְפָנַי אֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְרֹאשׁ:	9

שופטים, י"א: ב' – ט'

Judges, Chapter 11 verses 2 – 9

Paragraph 2

וְתָהִי עַל יַפְתָּח רוּחַ יי וַיַּעֲבֹר אֶת הַגִּלְעָד וְאֶת מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר אֶת מִצְפֵּה גִלְעָד וּמִמִּצְפֵּה	10
גִּלְעָד עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּדְרַח יַפְתָּח נֶדֶר לִי וַיֹּאמֶר אִם נָתַן תִּתֵּן אֶת בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי:	11
וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדֹּלְתֵי בֵיתִי לְקִרְאָתִי בְּשׁוֹבִי בְּשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לִי	12
וְהַעֲלִיתֶהוּ עוֹלָה: וַיַּעֲבֹר יַפְתָּח אֵל בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֵם בָּם וַיִּתְּנֶם יי בְּיָדוֹ: וַיִּכֶם מֵעֲרוֹעַר	13
וְעַד בּוֹאֵךְ מְנַשֶּׁה עֲשָׂרִים עִיר וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מִכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּבְנְעוּ בְנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי	14
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֵא יַפְתָּח הַמִּצְפֵּה אֵל בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בָתּוֹ יֵצֵאת לְקִרְאָתוֹ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלוֹת	15
וְרַק הִיא יַחֲדָה אֵין לֹו מִמֶּנּוּ בֶן אוֹ בַת: וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר	16
אֶהְיֶה בְּתִי הַכָּרַע הַכָּרַעְתִּנִּי וְאֶת הָיִיתָ בְּעַכְרֵי וְאֲנֹכִי פְּצִיתִי פִי אֵל יי וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב:	17
וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פְּצִיתָה אֶת פִּיךָ אֵל יי עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיךָ אַחֲרַי אֲשֶׁר עָשָׂה	18
לְךָ יי נְקֻמוֹת מֵאִיבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן:	19

שופטים, י"א: כ"ט – ל"ו

Judges, Chapter 11 verses 29 – 36

Paragraph 3

טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדְרַח מִשְׁתַּדְּדוֹר וְלֹא תִשְׁלַם: אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ	20
---	----

קהלת, ה': ד' – ה'

Ecclesiastes, Chapter 5 verse 4 and part of verse 5

(a) Why is Jephthah / Yiftach rejected? (*lines 1 – 2*)

.....
..... [1]

(b) Who joins up with Jephthah / Yiftach? (*line 3*)

..... [1]

(c) What invitation does Jephthah / Yiftach receive? (*line 5*)

Give any **two** points.

.....
..... [2]

(d) How does Jephthah / Yiftach respond to this invitation? (*lines 5 – 7*)

Give any **three** points.

.....
.....
.....
..... [3]

(e) What is surprising about the response of Jephthah / Yiftach to the elders of Gilead / Gil'ad? (*lines 8 – 9*)

Give any **two** points.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(f) What oath does Jephthah / Yiftach take? (*lines 11 – 13*)

Give any **three** points.

.....

 [3]

(g) (i) Translate this section of the passage.

line number

ויעבר יפתח אל בני עמון להלחם בם ויתנם יי בידו : ויבס מערוער	13
ועד בואד מנית עשרים עיר ועד אבל כרמים מכה גדולה מאד ויבנעו בני עמון מפני	14
בני ישראל : ויבא יפתח המצפה אל ביתו והנה בתו יצאת לקראתו בתפים ובמהלות	15
ורק היא יחידה אין לו ממנו בן או בת : ויהי כראותו אותה ויקרע את בגדיו ויאמר	16
אדה בתי הכרע הכרעתני ואת היית בעברי ואנכי פציתי פי אל יי ולא אוכל לשוב :	17

.....

 [20]

(ii) Why is the noun עִיר (line 14) in the singular?

.....
..... [1]

(iii) Explain the *hiriq* under the letter ת in the verb הִכָּרְעֵתִי. (line 17)

Give any **two** points.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(h) How does the daughter of Jephthah / Yiftach respond to her father's oath? (lines 18 – 19)

Give any **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(i) How would the advice in Ecclesiastes / Koheleth have helped Jephthah / Yiftach? (line 20)

Give any **two** points.

.....
.....
..... [2]

[Total: 40 marks]

SECTION B – Literature

Answer any **two** questions from this Section.

Question 2

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

line number

- 1 שְׁלוֹשׁ עָרִים תִּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אֶרֶץ אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ: תִּבְיִן
- 2 לָךְ הַדֶּרֶךְ וְשִׁלְשֵׁת אֶת גְּבוּל אֶרֶץ אֲשֶׁר יִנְחִילָךְ יִי אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לְנוֹס שָׁמָּה כָּל
- 3 רֵצַח: וְזֶה דְבַר הַרְצַח אֲשֶׁר יָנוֹס שָׁמָּה וְחַי אֲשֶׁר יָבֵה אֶת רַעְהוּ בְּבִלִי דַעַת
- 4 וְהוּא לֹא שָׁנָא לוֹ מִתְמַל שְׁלֹשׁ: וְאֲשֶׁר יָבֵה אֶת רַעְהוּ בִּיעַר לְחֹטֵב עֵצִים
- 5 וְנִדְחָה יָדוֹ בַּגְּרוֹן לְכָרֶת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבְּרוֹזַל מִן הָעֵץ וּמָצָא אֶת רַעְהוּ וּמַת הוּא
- 6 יָנוֹס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְחַי: פֶּן יִרְדֹּף גְּאֹל הַדָּם אַחֲרֵי הַרְצַח כִּי יַחַס
- 7 לְבָבוֹ וְהִשִּׁיגוֹ כִּי יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכְהוּ נֶפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפָּט מוֹת כִּי לֹא שָׁנָא הוּא
- 8 לוֹ מִתְמוֹל שְׁלֹשׁ: עַל כֵּן אֲנֹכִי מְצַוְךָ לֵאמֹר שְׁלֹשׁ עָרִים תִּבְדִּיל לָךְ: וְאִם
- 9 יִרְחִיב יִי אֱלֹהֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ בְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם וְנָתַן לָךְ אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
- 10 דִּבֶּר לָתֵת לְאַבְרָהָם: כִּי תִשְׁמַר אֶת כָּל הַמְצָוָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹתָהּ אֲשֶׁר אֲנֹכִי
- 11 מְצַוְךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָהּ אֶת יִי אֱלֹהֶיךָ וּלְלַכֵּת בְּדַרְכָיו כָּל הַיָּמִים וַיִּסְפַּת לָךְ עוֹד
- 12 שְׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשְּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה: וְלֹא יִשְׁפֹךְ דָּם נָקִי בְּקִרְבֵּי אֶרֶץ אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֶיךָ
- 13 נָתַן לָךְ נַחֲלָה וְהָיָה עֲלֶיךָ דָּמִים: וְכִי יִהְיֶה אִישׁ שָׁנָא לְרַעְהוּ וְאַרְבֵּי לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכְהוּ
- 14 נֶפֶשׁ וּמַת וְנָס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה: וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ
- 15 בְּיַד גְּאֹל הַדָּם וּמַת: לֹא תַחֲוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבְעֵרַת דָּם הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ:

דברים, י"ט: ב' – י"ג

Deuteronomy, Chapter 19 verses 2 – 13

Paragraph 2

- 16 כִּי יִהְיֶה רִיב בֵּין אַנְשִׁים וְנִגְשׁוּ אֶל הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת הַצְּדִיק
- 17 וְהִרְשִׁיעוּ אֶת הַרְשָׁע: וְהָיָה אִם בֵּן הַכּוֹת הִרְשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט וְהִכְהוּ לְפָנָיו
- 18 כִּדִּי רִשְׁעוֹתוֹ בְּמִסְפָּר: אַרְבָּעִים יִכְּנוּ לֹא יִסִּיף פֶּן יִסִּיף לְהַכְתּוֹ עַל אֵלֶּה מִכָּה
- 19 רַבָּה וְנִקְלָה אַחִיךָ לְעֵינֶיךָ:

דברים, כ"ה: א' – ג'

Deuteronomy, Chapter 25 verses 1 – 3

(a) What is meant by the phrase וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת גְּבוּל אֶרְצְךָ (line 2)

Give any **two** points.

.....
.....
..... [2]

(b) (i) Translate this section of the passage.

line number

וְזֶה דְבַר הָרְצַח אֲשֶׁר יָנוּס שְׂמָה וְחֵי אֲשֶׁר יִכָּה אֶת רַעְהוּ בְּכָלִי דַעַת	3
וְהוּא לֹא שָׁנָא לוֹ מִתְּמַל שְׁלָשָׁם :	4
וַאֲשֶׁר יָבֵא אֶת רַעְהוּ בַּיַעַר לְחַטֵּב עֵצִים	5
וְנִדְחָה יָדוֹ בַּגִּרְזֵן לְכָרֶת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֵל מִן הָעֵץ וּמָצָא אֶת רַעְהוּ וּמֵת הוּא	6
יָנוּס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה וְחֵי :	

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [6]

(ii) The phrase מִן הָעַיִן (line 5) can be understood in different ways.

Explain any **two** possibilities.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [2]

(c) What is the role of the גֵּאֵל הַדָּם? (lines 6 and 15)

Give any **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(d) Show how the verb שָׁנָה (lines 4, 7 and 13) is a key word for the understanding of Paragraph 1.

Give any **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(e) What legal limitations and conditions are imposed on הָאֵלֶּה הַדְּעָרִים? (line 6 and also line 14)

Give any **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(f) From your reading of Paragraph 2, show how justice is administered.

Give any **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

11
BLANK PAGE

Question 3 begins on page 12
PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 3

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

line number

1 נחמתני כי המלכותי את שאול למלך כי שב מאחרי ואת דברי לא הקים
2 ויחר לשמואל ויזעק אל יי כל הלילה:

שמואל א' ט"ו: י"א

I Samuel, Chapter 15 verse 11

Paragraph 2

3 ויאמר שמואל ומה קול הצאן הזה באזני וקול הבקר אשר אנכי שמע:
4 ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם על מיטב הצאן והבקר למען
5 זבח ליי א-להיך ואת היותר החרמנו: ויאמר שמואל אל שאול הרף
6 ואגידה לך את אשר דבר יי אלי הלילה ויאמר לו דבר: ויאמר שמואל
7 הלוא אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה וימשחך יי למלך על
8 ישראל: וישלחך יי בדרך ויאמר לך והחרמתה את החטאים את עמלק
9 ונלחמת בו עד כלותם אתם: ולמה לא שמעת בקול יי ותעט אל השלל
10 ותעש הרע בעיני יי: ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי בקול יי
11 ואלך בדרך אשר שלחני יי ואביא את אגג מלך עמלק ואת עמלק
12 החרמתי: ויקח העם מהשלל צאן ובקר ראשית החרם לזבח ליי א-להיך
13 בגלגל: ויאמר שמואל החפץ ליי בעלות וזבחים כשמע בקול יי הנה
14 שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים: כי חטאת קסם מרי ואון ותרפים
15 הפצר יען מאסת את דבר יי וימאסך ממלךך:

שמואל א' ט"ו: י"ד — כ"ג

I Samuel, Chapter 15 verses 14 – 23

Paragraph 3

16 ויגדו לשאול וישלח מלאכים אחרים ויתנבאו גם המה ויסף שאול וישלח
17 מלאכים שלשים ויתנבאו גם המה: וילך גם הוא הרמטה ויבא עד בור
18 הגדול אשר בשכו וישאל ויאמר איפה שמואל ודוד ויאמר הנה בניות
19 ברמה: וילך שם אל ניות ברמה ותהי עליו גם הוא רוח אלהים וילך
20 הלך ויתנבא עד באו בניות ברמה:

שמואל א' י"ט: כ"א — כ"ג

I Samuel, Chapter 19 verses 21 – 23

(a) Why is Samuel / Shmuel upset with Saul / Shaul? (*lines 1 – 2*)

Give **one** reason.

.....
..... [1]

(b) What excuse does Saul / Shaul offer Samuel / Shmuel? (*lines 4 – 5*)

Give any **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(c) How does Samuel / Shmuel respond to the excuse of Saul / Shaul? (*lines 5 – 9*)

Give any **four** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

(d) Explain the use of the letter ב in the phrase ״ לא שְׁמַעַתְּ בְּקוֹל ״. (line 9)

Give two points.

.....

.....

.....

.....

[2]

(e) (i) Translate this section of the passage.

line number

וַיִּקַּח הָעַם מִהַשְּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֶרֶם לְזִבְחַ לַיהוָה לְהַקְדִּיף	12
בְּגִלְגָל: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֹפֵן לִי בְעַלּוֹת וּזְבָחִים בְּשָׁמַע בְּקוֹל ״ הַנָּה	13
שָׁמַע מְזִבַּח טוֹב לְהַקְשִׁיב מִחֶלֶב אֵילִים: כִּי חָטְאתָ קָסָם מְרִי וְאוֹן וַתִּרְפְּיִם	14
הַפְּצָר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת דְּבַר ״ וַיִּמְאַסֶּךָ מִמֶּלֶךְ:	15

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[6]

(ii) How is the letter מ used in the phrase שְׁמַע מִזְבַּח טוֹב ? (line 14)

..... [1]

(iii) How is the word הַתְּרַפִּים (line 14) used in this passage?

Give any **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(f) How may the actions of Saul / Shaul be considered unusual for a king?

Refer to Paragraph 3.

Give any **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

17
BLANK PAGE

Question 4 begins on page 18
PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 4

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
וַיֵּרָא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי בָּא סַנְחַרִּיב וּפָנָיו לְמַלְחָמָה עַל יְרוּשָׁלַם: וַיִּזְעַץ עִם שָׂרָיו	1
וַיְגַבְּרוּ לְסֵתוֹם אֶת מִימֵי הָעֵינֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לְעִיר וַיַּעֲזְרוּהוּ: וַיִּקְבְּצוּ עִם	2
רַב וַיִּסְתְּמוּ אֶת כָּל הַמַּעֲיָנוֹת וְאֶת הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֵאמֹר לָמָּה	3
יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמִצָּאוּ מִיָּם רַבִּים: וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת כָּל הַחוֹמָה	4
הַפְּרוּצָה וַיַּעַל עַל הַמְּגִדְלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֲרַת וַיִּתְחַזַּק אֶת הַמְּלוֹא	5
עִיר דָּוִד וַיַּעַשׂ שֵׁלַח לְרַב וּמַגְנִים:	6

דברי הימים ב' ל"ב: ב' – ה'

II Chronicles, Chapter 32 verses 2 – 5

Paragraph 2

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקָה אָמְרוּ נָא אֵל חִזְקִיָּהוּ כִּה אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל	7
מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבְּטַחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטַחָת: אָמַרְתִּי אִךְ דָּבַר שְׁפָתַיִם עֲצָה	8
וַיְגַבְּרָה לְמַלְחָמָה עִתָּהּ עַל מִי בְּטַחָת כִּי מְרִדָתָ בִּי: הִנֵּה בְּטַחָת עַל מִשְׁעַנֹּת	9
הַקֶּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמָךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְּכַפּוֹ וַיִּנְקְבָה בֶּן	10
פְּרַעֲהַ מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְכָל הַבְּטַחִים עָלָיו: וְכִי תֹאמַר אֵלֵי אֵל יִי אֶל־לְהִינֹ	11
בְּטַחְנוּ הַלּוֹא הוּא אֲשֶׁר הִסִּיר חִזְקִיָּהוּ אֶת בְּמַתָּיו וְאֶת מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר	12
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם לִפְנֵי הַמַּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוּוּ: וְעַתָּה הִתְעַרַב נָא אֶת	13
אֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְנֶה לָּךְ אֲלֵפִים סוּסִים אִם תּוּכַל לָתֵת לָךְ רֶכֶבִים	14
עָלֶיךָ: וְאִיךָ תִּשְׁיָב אֶת פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנֵי הַקְּטָנִים וְתִבְטַח לָךְ	15
עַל מִצְרַיִם לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים: וְעַתָּה הַמַּבְלָעֵדִי יִי עָלִיתִי עַל הָאָרֶץ הַזֹּאת	16
לְהִשְׁחִיתָהּ יִי אָמַר אֵלֵי עֲלֵה אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁחִיתָהּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיךְ	17
וַשְׁבָּנָא וַיּוֹאֵחַ אֶל רַבְשָׁקָה דָּבַר נָא אֵל עַבְדֶּיךָ אַרְמִית כִּי שְׂמַעִים אֲנַחְנוּ וְאֵל	18
תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאֲזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל הַחוֹמָה: וַיֹּאמֶר רַבְשָׁקָה הָאֵל	19
אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלַחְנִי אֲדֹנֵי לְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל הָאֲנָשִׁים	20
הַיֹּשְׁבִים עַל הַחוֹמָה לֶאֱכַל אֶת צוֹאֲתָם וְלִשְׁתּוֹת אֶת מִימֵי רַגְלֵיהֶם עִמָּכֶם:	21

ישעיה, ל"ז: ד' – י"ב

Isaiah, Chapter 36 verses 4 – 12

(a) Which country is threatening Jerusalem / Yerushalayim? (line 1)

..... [1]

(b) What preventative measures does Hezekiah / Yechizkiyahu take to prevent serious damage to Jerusalem / Yerushalayim? (lines 1– 6)

Give any **four** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

(c) (i) Translate this section of the passage.

line number

אָמַרְתִּי אֵךְ דְּבַר שְׁפָתַיִם עֲצָה	8
וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה עָתָה עַל מִי בְטַחַתְּ בִּי מְרֹדֶת בִּי : הִנֵּה בְטַחַתְּ עַל מִשְׁעָנֶת	9
הַקֶּנֶה הָרְצוּץ הַזֶּה עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמְךָ אִישׁ עָלָיו וּבֹא בְכַפּוֹ וּנְקָבָה בֵּן	10
פְּרֹעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְכֹל הַבְּטָחִים עָלָיו :	11

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [6]

(ii) Explain the verb אָמַרְתִּי in this context.

Give any **two** points.

.....
.....
..... [2]

(iii) What part of speech is the word רְצוּיָן in line 10?

..... [1]

(d) (i) In many texts the name רַב־שָׁקָה (lines 7, 18 and 19) appears as רַב שָׁקָה .

Suggest **two** possible meanings.

.....
.....
..... [2]

(ii) What religious arguments does רַב־שָׁקָה present to the officials of Jerusalem / Yerushalayim? (lines 11 – 13)

Give any **two** points.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(e) What elements of sarcasm or irony does Rabshakeh / Ravshakeh use in his speech as recorded in lines 14 – 15?

Give any **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(f) What do the officials of Jerusalem / Yerushalayim request from Rabshakeh / Ravshakeh? (lines 17 – 19)

Give any **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

ADDITIONAL ANSWER SPACE

If additional answer space is required, you should use the following lined pages. The question number(s) must be clearly shown in the margins.

This section of the page is a large, empty area of lined paper. It consists of approximately 25 horizontal dotted lines spaced evenly down the page. A solid vertical line runs down the left side of this area, creating a margin. The rest of the area is open for writing.

A large area of the page is filled with horizontal dotted lines, providing a space for writing answers. A solid vertical line runs down the left side of this area, creating a margin.

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.